

SRPSKA SESTRA

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTARA I BABICA SRBIJE, POŠTUJUĆI IZUZETAN I PONOSAN LIK DOBROVOLJNE BOLNIČARKE NADEŽDE PETROVIĆ, UZELO JE KAO SVOJU ZAŠTITNICU DRUŠTVA, ČUVAJUĆI JE OD ZABORAVA I NEGUJUĆI SEĆANJE U BUDUĆIM GENERACIJAMA

NADEŽA PETROVIĆ

Bila je žena koja je slikala, držala govore, maštala, pisala kritike i u tri rata previjala borce, kao dobrovoljna bolničarka

Nadežda Petrović – ratna bolničarka srpske vojske(Prizren, 1913. Godina

NADEŽDA PETROVIĆ DOBROVOLJNA BOLNIČARKA

Nadežda Petrović rođena je 11. oktobra 1873. godine u Čačku .

U Prvom i Drugom balkanskom ratu Nadežda Petrović je bila dobrovoljna bolničarka na frontu. Za vreme balkanskih ratova Nadežda se redovno javljala svojim dopisnicama. Na jednoj od njih Nadežda piše: „...Mi ovde živimo u neprekidnom jauku ranjenika, previjanju rana, pokliču naše junačke vojske, marševima njihovim, dočeku i ispraćanju njihovom na bojno polje, da ih otuda ranjene primamo i negujemo... Ranjenici stižu u transportima po pedeset i sedamdeset...“

Za vreme Prvog svetskog rata Nadežda Petrović je bila dobrovoljna bolničarka Dunavske divizije, sa kojom učestvuje u borbi na Mačkovom kamenu. Svojima piše: „Borbe vođene na tom položaju bile su više nego ogorčene, borbe do istrebljenja“. U Prvom i Drugom balkanskom ratu Nadežda Petrović je bila dobrovoljna bolničarka na frontu. Za vreme balkanskih ratova Nadežda se redovno javljala svojim dopisnicama. Na jednoj od njih Nadežda piše: „...Mi ovde živimo u neprekidnom jauku ranjenika, previjanju rana, pokliču naše junačke vojske, marševima njihovim, dočeku i ispraćanju njihovom na bojno polje, da ih otuda ranjene primamo i negujemo... Ranjenici stižu u transportima po pedeset i sedamdeset...“

U knjizi "Nadežda Petrović slikarka, u tri rata bolničarka", Vojislava Latković piše: "Posle svih napora, u pucnjavi i paljbi, jaucima besposmoćnih ranjenika, preteranoj vrućini, Nadežda se i sama razbole. Epidemija tifusa htela da je odnese. I dok je ležala i lečila se, pisala je svojoj dobroj prijateljici, kolegini, Kosari Cvetković, koju je kao vilu, u više navrata, slikala: „Mnogo sam ti se namučila, toliko da je naposletku bilo izvan moje moći, te padoh u postelju... moglo je biti da se više nikad ne vidimo...“, Objava rata 1914. zatekla je u Italiji. Oporavila se od tifusa preležanog u Skoplju za vreme epidemije 1913. i vratila odmah u zemlju.

Posle pobeđe srpske vojske u Cerskoj i Kolubarskoj bitci u zatišju 1915. god. Nadežda odlazi za Skoplje gde se sklonila njena porodica. Rodbina je preklinje da se ne vraća na bojište, a u Vrhovnoj komandi je odlučeno da hrabra slikarka, neustrašiva, a ipak krhka, mora hitno da se povuče u mirnije područje, da radi u pozadini. Tada je Nadežda mogla da bira, da ide na konferenciju u Rim, u jednu beogradsku bolnicu na rad ili u bolnicu jedne strane misije u Niš. Međutim, sva odvažna, izabrala je svoju bolnicu u Valjevu. Tada je Valjevo bilo „...velika kužnica, u kojoj se jedva zna ko je živ, ko je mrtav...“. Posle

Suvoborske bitke ovaj grad je kosila epidemija pegavog tifusa. Bolest je odnosila vojnike, lekare, bolničare i civile. Krajem marta, zaraza je zahvatila i nju. Bolovala je sedam dana. Nadežda je umrla 3. aprila 1915. godine. Prva rezervna bolnica u Valjevu sutradan je izdala saopštenje sledeće sadržine:

"S izrazima duboke i iskrene tuge objavljujemo da smo, pored tolikih žrtava koje su pale protiv epidemije, sinoć u osam časova prineli na oltar drage nam Otadžbine još jednu. Užasnoj bolesti podlegla je i Nadežda Petrović, akademski slikar, nastavnica Ženske gimnazije, dobrovoljna bolničarka Prve rezervne valjevske bolnice. Umrla je neumorno radeći na negovanju i spasavanju hrabrih boraca još od početka rata. Objavljujući ovaj redak i svetao primer samopožrtvovanja ove plemenite Srpkinje, molimo za saučešće".
Sahranjena je na beogradskom Novom groblju.

PRIREDILE:

Radmila Nešić-Predsednica Saveza

Dušanka Dobrašinović, Predsednica Naučno stručnog odbora

Literatura :

- 1. Merenik L , : Nadežda Petrović, TOPYdoo, Beograd,2006**
- 2. Latković V, : *Nadežda Petrović slikarka, u tri rata bolničarka,Vesmark, Beograd, 2006***
- 3.Babić R, : Vojnosanitetski pregled, br.10, strana 783, 2008**